

Przemiany męskiej heteroseksualnej intymności w Polsce czasów transformacji (1987-1999)

Celem projektu jest zbadanie dyskursów medialnych dotyczących heteroseksualnej męskości z czasów polskiej transformacji systemowej. Lata 1987–1999 to czas głębokich zmian społecznych i kulturowych – westernizacji kultury, wprowadzenia liberalnej demokracji i gospodarki rynkowej, destabilizacji struktury klasowej. Zmiany te doprowadziły do nowych sposobów rozumienia tego, co to znaczy być dobrą obywatelką lub pracowniczką, dobrym kolegą lub rodzicem. Neoliberalizm kształtował nowe zasady społeczne, zgodnie z którymi każdy był odpowiedzialny za swój sukces finansowy i wygląd, za swoje życie seksualne i ostatecznie za swoje szczęście. Należało ryzykować i inwestować. Nowym dogmatem stał się interes własny, a cechy takie jak elastyczność, przedsiębiorczość, niezależność i konkurencyjność stały się nowymi cnotami. Wpływ tych zmian na modele męskości nie był jednakowoż dotąd zbadany.

Mój projekt wypełni tę lukę poprzez analizę zmian w tym, jak rozumiano intymność heteroseksualnych mężczyzn. Chociaż często rozumie się sferę intymną jako dziedzinę tego, co prywatne i autentyczne i wartościuje ją pozytywnie, dla mnie kluczowe jest to, że intymność jest publicznie regulowana: podlega wpływom mass mediów oraz jest instytucjonalizowana na sposoby, które uprzywilejowują między innymi monogamię, reprodukcję i pełnosprawność (instytucje małżeństwa i dziedziczenia są tutaj poręcznymi przykładami) i które są źródłem nierówności, niezadowolenia i krzywdy. Rozumiana w ten sposób intymność pozwala na krytyczną analizę zmian społeczno-kulturowych odnoszących się do seksualności, bliskich związków i cielesności.

By dowiedzieć się, jak męskie intymności zmieniały się w czasach transformacji, przebadam polskie magazyny lifestylowe dla mężczyzn, a także wybrane czasopisma dla kobiet oraz prasę opiniotwórczą. Choć dziś prasa lifestylowa została w dużej mierze wyparta przez źródła internetowe, w badanym okresie stanowiła kluczowe źródło informacji o seksualności i relacjach. Z magazynów takich jak „Pan”, „Playboy” i „Gentleman” czytelnicy mogli się dowiedzieć, jakie zachowania i zainteresowania uchodziły za męskie, jak mężczyźni powinni byli wyglądać, jak należało przyciągać kobiety i uprawiać seks. Moim zadaniem będzie nie tylko odtworzenie tych norm, porównanie ich z normami heteroseksualności proponowanymi kobietom, a także wytłumaczenie ich w odniesieniu do kluczowych zjawisk czasu transformacji, takich jak neoliberalizacja, westernizacja i utowarowienie intymności. Będę ponadto zainteresowana wpływem z jednej strony feminizmu, a z drugiej głosów neokonserwatywnych i religijnych, a także tym, jak wyrażano opór wobec zmian lat 90.

Projekt dostarczy cennych ustaleń dla rodzimych *gender studies*, a także wpiszą się w debaty toczone dziś przez międzynarodowe środowiska naukowe w humanistycznych dyscyplinach takich jak badania nad męskosciami i krytyczne badania nad heteroseksualnością.

W wyniku projektu powstaną dwa anglojęzyczne artykuły, które opublikuję w prestiżowych międzynarodowych czasopismach naukowych, a także bardziej przystępna i wyczerpująca publikacja książkowa po polsku.